

Mye å lære av Singapore.

Har funnet formelen
Singapore satser stort på forskning og innovasjon tiltrekker seg internasjonale investorer og gründere. Midt i byen var det i september i fjor duket for Grand Prix i Formel 1

Foto: WONG MAYE-E. AP/NTB SCANPIX

Med en total pott på rundt 20 milliarder kroner, gis kontantstøtte rundhåndet til førstegangsetableringer. Videre støtte forutsetter som oftest at håndplukkede såkalte forretningsengler og andre investorer satser på samme vilkår som staten. Større statlig støtte kommer dermed bare der markedet «er enig».

Staten deltar ofte som observatør og rådgiver i selskaper som satser på å eie en bred portefølje av aksjer, og den holder tett kontakt med de private investorene. Andre utviklingsmekanismer, blant annet incentiver til fremsynte, utfordrende store kunder, pluss tilgang til tålmodige, krevende og visjonære eiere med internasjonal erfaring, hjelper bedriftene ut av skyggedalen. Dermed kan de basere seg på egne økonomiske resultater og en betydelig større investeringsvilje til videre vekst.

Smart statskapitalisme. Gunstige skatteordninger, der en del av inntekten er skattefri de tre første årene etter etablering, null kapitalskatt og gunstige skattefradragordninger for forretningsengler, bidrar ytterligere til å øke kapitaltilgangen. Singapore har heller ingen formuesskatt og har inngått gunstige tosidige skatteavtaler med de fleste land, inkludert Norge. En global verden krever et globalt attraktivt skatteregime.

Singapores smarte statskapitalisme viser seg også i hvordan de driver nyskaping ovenfra og ned.

Landet har etablert klynger innen for eksempel IT, bioteknologi og solenergi ved å bygge og støtte omfattende infrastruktur og ved å få internasjonale selskaper til å legge deler av virksomheten dit.

Norge har flere vellykkede klynger, spesielt innen tradisjonelt sterke områder som offshore, shipping og fisk, men IT glimrer med sitt fravær.

Få utenlandske selskaper ser det attraktivt å legge virksomhet til landet vårt, samtidig som også norske selskaper har begynt å flagge ut i jakten på mer ressurssterk arbeidskraft.

Singapore besluttet å bli en entreprenørskapsnasjon i 2003. Ti år senere ligger landet først på Verdensbankens rangering av hvor det er lett å drive næringsliv, seks plasser foran Norge. Resultatet er at både gründere og investorer, samt større og mindre selskaper, strømmer til Singapore som aldri før.

Virkemidler kan overføres. Nærheten til resten av Sørøst-Asia, Kina og India er selvsagt ingen ulempe. Men mange av de andre virkemidlene til Singapore kan overføres til norsk innovasjonspolitik og lede til at Norge på forholdsvis kort sikt kan gjenta suksessen med blant annet offshoreteknologi på andre områder, som energi, finans og IT. Professor Torger Reve viser hvordan veien til å utvikle slike klynger går gjennom målrettet felles innsats innen utdanning, kapitaltilgang, større vilje til samarbeid osv.

Men aller først trengs en sterk og omforent vilje til å gjøre Norge til en globalt oppstartsvennlig nasjon: Vi har tidligere klart å kombinere effektiv politikk, talentstyring og risikovilje til å utvikle verdensledende industrier der vi som nasjon ble inspirert og ledet av naturressurser, geografi og historie.

La oss vise at kan klare det også på andre områder som fremtiden krever av oss.

Publisert første gang i Aftenposten 1. mars 2013.

Singapores anerkjente læresteder satser bevisst på de mest vekstkraftige yrkene og har gode mekanismer for å tiltrekke seg verdensledende akademikere og forskningsmiljøer.